

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005010

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сліпченко Ксенія Дмитрівна

2. Kseniia Slipchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5226-5930

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 29-08-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1857

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Жанрово-стильові напрями домрової творчості українських композиторів
2. Genre and stylistic directions of domra music by Ukrainian composers

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено вивченню жанрово-стильових напрямів домрової творчості українських композиторів. Метою дослідження є визначення жанрово-стильових напрямів домрової творчості українських композиторів. Об'єкт дослідження – творчість українських композиторів XX–XXI століть, предмет – жанровостильові особливості музики для чотириструнної домри в доробку українських композиторів. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що вперше в українському музикознавстві представлена вся жанрово-стильова панорама домрової музики українських композиторів 1933–2020 років; виявлено приналежність домрових композицій до різних стильових явищ; висвітлено роль М. Т. Лисенка у формуванні оригінального домрового репертуару; введено поняття розширеної домрової техніки; виявлено нові грані звукообразу домри; визначено параметри концертності в композиціях для домри; представлено типологію мініатюр, сюїти, фантазій та концерту; здійснено типологію і періодизацію

розвитку домрового концерту; введено у науковий обіг композиції А. Білошицького, А. Гайдена, О. Гнатівської, В. Іванова («Каприс»), О. Костіна, І. Козлова, Г. Михайличенка, А. Нижника та В. Соломіна. У Висновках нами підсумовуються результати дослідження, виявляються основні жанрові та стильові домінанти домрового репертуару, а також визначаються напрямки еволюції окремих жанрів, найбільш численно представлених в цій палітрі. В межах домрової музики відбувається опанування всіх технік – від дванадцятитоновості до сонорики. Відзначається, що еволюція репертуару направлена по лінії ускладнення та урізноманітнення. Поступово фольклористичний напрям композицій та цитування українських народних пісень з 1980-х років витісняється оригінальним тематизмом з виокремленням неокласичного, неоромантичного, романтичного та необарокового напрямків. Жанровими пріоритетами стають жанр концерту та мініатюри, а серед стильових домінант – фольклористичні (неофольклористичні) та романтичні (неоромантичні) композиції. Дослідження розвитку панорами жанрів демонструє послідовне урізноманітнення музичної мови та поглиблення образного змісту від перших обробок та транскрипцій до оригінальних композицій з драматургічною лінією та сюжетом, тяжінням до взаємодії із духовними жанрами. В свою чергу, прагненням до відтворення різноманітних явищ шляхом виходу інструмента за межі своїх звичних можливостей приводить до формування розширеної домрової техніки.

2. The dissertation is devoted to the study of genre and style directions of domra music written by Ukrainian composers. The purpose of the research is to determine the genre and style directions in domra music written by Ukrainian composers. The object of the study is the works of Ukrainian composers of the twentieth and twenty-first centuries, the subject is the genre and style features of music for four-stringed domra in the works of Ukrainian composers. The scientific novelty of the results obtained is that for the first time in Ukrainian musicology, the entire genre and style panorama of domra music by Ukrainian composers of 1933–2020 is presented; the belonging of domra compositions to different stylistic phenomena is revealed; the role of M. T. Lysenko in the development of the original domra repertoire is highlighted; the concept of extended domra technique is introduced; new facets of the domra sound image are shown; the criteria of being concerto-like for domra compositions are determined; the typology of miniatures, suites, fantasies and concerto is presented; the typology and periodisation of the development of the domra concerto are given; compositions by A. Biloshytskyi, A. Haydenko, O. Hnatovska, V. Ivanov («Caprice»), O. Kostin, I. Kozlov, H. Mykhailychenko, A. Nyzhnyk and V. Solomin. In Conclusions, we summarise the results of the study, identify the main genre and style dominants of the domra repertoire, and determine the directions of evolution of individual genres most abundantly represented in this palette. Within the framework of domra music, all techniques are mastered – from twelve-tone to sonority. It is noted the repertoire in its evolution gets more complicated and diverse. Since the 1980s, the folklore direction of compositions and citing of Ukrainian folk songs has been gradually replaced by original themes with the distinction of neoclassical, neo-romantic, romantic and neo-baroque trends. Among the genres priority is given to the concerto and miniature; as for stylistic dominants, folklore (neo-folklore) and romantic (neo-romantic) compositions prevail. The study of the genres development demonstrates consistent diversification of the musical language and deepening of the figurative content from the first arrangements and transcriptions to the original compositions with a dramatic line and plot, tendency of their interaction with spiritual genres. In turn, the desire to reproduce various phenomena by pushing the instrument beyond its usual capabilities leads to the formation of an extended domra technique.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сліпченко К. Д. Сонорні можливості домри в п'єсах О. Олійника. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; упоряд. Я. О. Сердюк; ред. Я. О. Сердюк, П. А. Кордовська, Л. В. Русакова, С. Г. Анфілова. Харків, 2020. Вип. 56. С. 57–73.
- Сліпченко К. «Верую!» Credo для домри з оркестром А. Нижника як нова жанрово-стильова модель в домровому концерте. The European Journal of Arts, Premier Publishing s.r.o. Vienna. 2020. №3. Р. 155–160.
- Сліпченко К. Д. Нові виміри звукообразу домри в українській музиці останньої чверті XX – першої чверті XXI століття. Музичне мистецтво і культура. 2020. Вип. 31. Кн. 2. С. 284–297.
- Сліпченко К. Жанр домрового концерту у доробку українських композиторів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / ред.-упор. М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич, 2021. Вип. 44. Том 3. С. 44–51.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ващенко Олена Вікторівна
2. Olena Vashchenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0130-7568

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майденберг-Тодорова Кіра Ісааківна
2. Kira Maidenberg-Todorova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2384-6426**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової**Код за ЄДРПОУ:** 02214254**Місцезнаходження:** вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та стратегічних комунікацій України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Тукова Ірина Геннадіївна
2. Iryna G. Tukova

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4786-0484**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського**Код за ЄДРПОУ:** 02214188**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мельник Алла Олексіївна
2. Alla Melnyk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5811-8958**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Ганна Сергіївна

2. Hanna Savchenko

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9845-0450

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ніколаєвська Юлія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ніколаєвська Юлія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна